

مبانی اپیدمیولوژی اطلاعات در حوزه سلامت: مفاهیم و کارکردها

شهره سیدحسینی

دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

عاصفه عاصمی

استاد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه اصفهان

احمد شعبانی

استاد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه اصفهان





سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: سیدحسینی، شهره، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی اپیدمیولوژی اطلاعات در حوزه سلامت: مفاهیم و کارکردها/شهره سیدحسینی، عاصفه عاصمی، احمد شعبانی.
مشخصات نشر	: تهران: اساطیر پارس: چاپار، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۸۲ص: نمودار.
شابک	: 978-600-8890-44-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: سلامت پروری
موضوع	:
موضوع	: بهداشت همگانی
موضوع	:
موضوع	: میکروشناسی
موضوع	:
موضوع	: پزشکی -- تکنولوژی اطلاعات
موضوع	:
شناسه افزوده	: عاصمی، عاصفه، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	: شعبانی، احمد، ۱۳ -
رده بندی کنگره	: RA۴۳۷/۸۰۲۱۲۷
رده بندی دیویی	: ۴/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۱۱۴۳۰



تهران: ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۹۷۸۹۶۰۲۱۴

تهران - خیابان ولی عصر (عج) - بالاتر از زر تفت

کوچه نوریخش - پلاک ۴۰ - نشر چاپار

مبانی اپیدمیولوژی اطلاعات در حوزه سلامت: مفاهیم و کارکردها

شهره سیدحسینی، عاصفه عاصمی، احمد شعبانی

صفحه آرا: رحیم کبیرصابر

طراح جلد: سرور محمدی بزنج

ناظر فنی چاپ: مریم تفضلی

چاپ اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۷-۴۴-۸۸۹۰-۶۰۰-۹۷۸-ISBN: 978-600-8890-44-7

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

قیمت: ۱۰.۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
فصل اول: اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۱۵
تعریف اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۱۶
تاریخچه اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۱۸
خاستگاه اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۲۰
فصل دوم: سلامت عمومی و اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۲۳
داده‌های کلان در حوزه سلامت و اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۲۸
جایگاه داده‌های کلان در حوزه سلامت.....	۳۰
نقش مصرفی داده‌های کلان در حوزه سلامت.....	۳۱
فصل سوم: رویکردهای رایج در اپیدمیولوژی اطلاعات.....	۳۵
اپیدمیولوژی اطلاعات مبتنی بر عرضه بر مبنای تولیدات علمی پژوهشگران: فضای اینترنت.....	۳۶
اشاعه اطلاعات (مفهوم).....	۳۸
رخداد اطلاعات (مفهوم).....	۴۰
هم‌رخدادی مفاهیم و ترجمان دانش.....	۴۲
پایبند.....	۴۳
اپیدمیولوژی اطلاعات مبتنی بر تقاضا بر مبنای رفتار اطلاع‌یابی کاربران.....	۴۵
گوگل ترندز.....	۴۹
روش‌شناسی گوگل ترندز.....	۵۲
محدودیت‌های گوگل ترندز.....	۵۵
جستجوهای اینترنتی در اپیدمیولوژی اطلاعات مبتنی بر تقاضا.....	۵۷

۶۰	شبکه‌های اجتماعی در اپیدمیولوژی اطلاعات مبتنی بر تقاضا
۶۸	رابطه میان عرضه و تقاضای اطلاعات با سلامت
۷۰	محدودیت‌های اپیدمیولوژی اطلاعات
۷۱	فصل چهارم: جمع‌بندی
۷۵	فهرست منابع

فهرست شکل‌ها

۲۱	شکل (۱). رابطه بین اپیدمیولوژی و اپیدمیولوژی اطلاعات (شارما و کانور، ۲۰۱۷)
۲۷	شکل (۲). نقش اپیدمی‌شناسی اطلاعات در سلامت عمومی (پایش سلامت) (اولسن، ۲۰۱۳)
۳۲	شکل (۳). دیتابیس بازه زمانی حیطه سلامت (شارما و کانور، ۲۰۱۷)
۵۱	شکل (۴). خروجی مدل نذر برای عبارات‌های پرس‌وجوی وبی در مورد اصطلاح «آنفلانزا» در سراسر دنیای تاریخی ۲۰۰۴ تا مارس ۲۰۰۹ میلادی (کارنریو و میلوناکیس، ۲۰۰۹)
۶۶	شکل (۵). چرخه یادگیری اجتماعی به سطر شبکه‌های اجتماعی بین متخصصان سلامت و بیماران (شارما و کانور، ۲۰۱۷)

پیشگفتار

بیشتر در باره اطلاعات سلامت و مدیریت اطلاعات سلامت از موضوعاتی است که در طول دو تا سه دهه اخیر جامعه علمی ایران را تحت تأثیر قرار داده و حوزه آموزش و خدمات بهداشتی با اهمیت به سمتی سرمایه گذاری های قابلی را در این راستا متقبل شده است. یکی از دانشنامه های علمی می آورده است که مدیریت اطلاعات سلامت شاخه ای از مدیریت اطلاعات است که در میند سلامت و مراقبت های جاری استفاده می شود. این مدیریت شامل اخذ، تحلیل، و محافظت از اطلاعات پزشکی حیاتی چه به صورت سنتی و چه به صورت دیجیتال به منظور ارتقاء کیفیت مراقبت ها ارائه شده به بیمار است. به نحو طبیعی با گسترش رایانه نحوه ثبت اطلاعات سلامت از پرونده های کاغذی به پرونده های الکترونیکی تحول یافت و ابزارهای فناوری در این حوزه جایگاه درخوری یافت. به مرور نفوذ سیستم های اطلاعاتی موجب بهبود خط مشی ها، سلامت شد و دانش نوینی در جمع آوری، ذخیره، تحلیل، و انتقال اطلاعات در راستای مراقبت های اطلاعات رسانی پزشکی نشو و نما یافت. نفوذ دانش اطلاعات سلامت موجب شد تا جنبه های اپیدمیولوژیک، دموگرافیک، اقتصادی، و اطلاعات کد شده برای محاسبه حائز اهمیت شده و با تمرکز بر جمع آوری، نگهداشت، و استفاده کیفی از داده ها، سیستم های مراقبتی سلامت در ارائه خدمات نقش پررنگی ایفا کند.

متن موجود که توسط سرکار خانم شهره سیدحسینی از فارغ التحصیلان برجسته دوره دکتری برای بایلی اطلاعات و دانش در دانشگاه اصفهان فراهم آمده سعی دارد تا به پیروی از آیین و آثار این دانشمند آلمانی موضوع اپیدمیولوژی اطلاعات و عوامل پیرامونی آن را مورد توجه قرار دهد و با زبانی ساده موضوعات فنی آن را بیان کند امید است سخنان مزبور در چارچوب حرفه آموزش دانشگاهی نویسنده محترم مورد قبول درگاه الهی و استقبال دانشجویان و خوانندگان گرامی قرار گیرد.

دکتر احمد شعبانی

سپاهان شهر - اصفهان

آبان ماه هزار و سیصد و نود و هفت هجری شمسی